

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

Н А К А З

16.07.2019

м. Дніпро

№ 399/0/212-19

Про завершення дослідно-
експериментальної роботи

Відповідно до законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 листопада 2000 року № 522 (зі змінами) проводилася дослідно-експериментальна робота на базі закладів загальної середньої освіти області. На підставі рішення експертної комісії питань інноваційної діяльності та дослідно-експериментальної роботи департаменту освіти і науки облдержадміністрації (від 22 червня 2019 року, протокол №2)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити звіти про завершення дослідно-експериментальної роботи на базі комунальних закладів освіти «Ляшківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Ляшківської сільської ради Царичанського району Дніпропетровської області», «Привільнянська середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Солонянської районної ради Дніпропетровської області», що додаються.

2. Програми експериментів регіонального рівня на базі комунальних закладів освіти «Ляшківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Ляшківської сільської ради Царичанського району Дніпропетровської області», «Привільнянська середня загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Солонянської районної ради Дніпропетровської області» вважати завершеними.

3. Координацію роботи щодо виконання цього наказу покласти на начальника управління дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти департаменту освіти і науки облдержадміністрації Середню В.Г., контроль – залишаю за собою.

Директор департаменту освіти
і науки облдержадміністрації

О.В.ПОЛТОРАЦЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ департаменту освіти
і науки облдержадміністрації
від 16.07.2019 № 399/0/212-19

Звіт
про завершення дослідно-експериментальної роботи
на базі комунального закладу освіти «Ляшківська загальноосвітня
школа І-ІІІ ступенів Ляшківської сільської ради
Царичанського району Дніпропетровської області»

Відповідно до наказу Головного управління освіти і науки облдержадміністрації від 01.06.2009 р. № 462 на базі комунального закладу освіти «Ляшківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів Ляшківської сільської ради Царичанського району Дніпропетровської області» проводилася дослідно-експериментальна робота за темою «Розробка системи виховання сільської молоді на засадах розвитку життєвих навичок»

Завданнями дослідження було визначено:

проаналізувати в існуючій педагогічній теорії, практиці засоби впливу на виховання особистості на засадах розвитку життєвих навичок;

створити модель сучасної «школи культури здоров'я»;

розробити модель виховання сільської молоді;

розробити модель вчителя для розвитку та виховання особистості;

систематизувати здоров'язберігаючі педагогічні технології;

забезпечити моніторингові дослідження рівня вихованості учнівської молоді на засадах розвитку життєвих навичок;

підготувати методичні рекомендації щодо впровадження системи виховання сільської молоді на засадах розвитку життєвих навичок;

розробити програми факультативів, спецкурсів з питань виховання та розвитку особистості;

створити інформаційну базу інноваційних педагогічних технологій.

На першому етапі (організаційно-підготовчий, 2009-2011 рр.)

проведено діагностику готовності до експериментальної роботи педколективу;

визначено принципові позиції в проведенні дослідно-експериментальної роботи;

здійснено аналіз існуючих педагогічних, теоретичних та практичних технологій виховання молоді на засадах життєвих навичок;

розроблено загальну програму експериментальної роботи та програму дослідження щодо створення нової моделі школи та розробки інноваційних, освітніх технологій;

розроблено систему психолого-педагогічної діагностики шкільної молоді;

визначено та уточнено функціональні обов'язки педагогічного колективу в системі вирішення завдань експерименту;

Готовність педагогів до дослідно-експериментальної діяльності визначено за низкою показників, серед яких усвідомлення потреби

впровадження освітніх інновацій; готовність до продуктивної взаємодії в освітньому просторі, що постійно змінюється; інформованість про новітні педагогічні технології, знання новаторських методик роботи та ін.

На другому етапі експерименту (практичний, 2011-2016 рр.) зусилля адміністрації й педагогічного колективу спрямовувалися на:

практичне оволодіння вчителями психолого-діагностичними методиками і технологіями диференціації та індивідуалізації навчання і виховання;

розробку моделі вчителя, систему діагностики особистісно-професійної індивідуальності педагога, його майстерності, в основі якої лежить індивідуальний стиль педагогічної діяльності і прагнення до самореалізації;

впровадження методу проектів для вчителя «Форми організації виховання молоді на засадах життєвих навичок»;

розробку і реалізацію експериментальної навчальної програми підготовки вчителя-дослідника;

розробку моделі випускника як вихованої молодої людини;

діагностування учнів, створення банку даних про рівень вихованості та стану здоров'я кожного учня;

впровадження методу проектів для учнів «Проектна ігрова педагогіка»;

розробку і апробацію програми навчальних планів курсів, спецкурсів для підготовки старшокласників для свідомого управління своїм духовним, фізичним, психічним розвитком, до життєвого самовизначення;

розробку і апробацію підпрограм експерименту;

розробку і апробацію інноваційних технологій виховання;

розробку соціально-психологічного інструментарію з проблем виховання на засадах життєвих навичок;

психолого-педагогічне проектування виховання учнів, створення індивідуальних програм;

відпрацювання механізмів комплексної взаємодії: учні – педагоги школи – науковці вузів – батьки – громадськість – суспільство в цілому.

За результатами практичного етапу експерименту у школі:

комплексно впроваджено засоби і методи соціальної та психологічної реабілітації дітей і молоді, мотиви до здорового способу життя;

здійснюється допомога дітям в опануванні засобами збереження та зміцнення свого здоров'я;

створена система збереження та зміцнення не лише фізичного, а й психологічного та соціального здоров'я: проводиться просвітницько-профілактична діяльність (бесіди, зустрічі з медичними працівниками, лекції, усні журнали, круглі столи, диспути: «Здорова душа — здорова людина», «Корисні й шкідливі звички», «Моє здоров'я у моїх руках», «Ігровий майданчик», «Дні здоров'я у моєму житті», засідання клубів «Здоров'ятко» та «Веселка»);

забезпечується психоемоційне і соціальне благополуччя як підґрунтя вільного розвитку кожної окремої дитини; зниження рівня тривожності й психотерапії;

регламентується рухова активність дітей (психологічний тренінг «Стійка

позиція щодо здорового способу життя», круглий стіл «Уміння обирати раціональні способи вирішення проблеми», бесіда «Прагнення до пізнання навколишнього середовища», відкрите засідання учнівського самоврядування «На вершині Олімпу», спортивні свята «Спорт, школа і сім'я», фізкультхвилинки, фізкультпаузи, рухливі ігри).

У межах роботи в експерименті членами педагогічного колективу:

укладено і видано словник «Інноваційні педагогічні технології виховання на засадах розвитку життєвих навичок»;

розроблено науково-методичні посібники: «Дослідження закономірності формування життєвої компетентності в процесі педагогічної діяльності»; «Розробка і практична апробація нових освітніх технологій, що підвищують ефективність педагогічного впливу на формування життєвої компетентності учнів освітніх програм»; «Відстеження процесу становлення життєвої компетентності особистості учня»; «Створення моделі ефективного педагогічного впливу на виховання та становлення життєвої компетентності учня, її методичне обґрунтування»; «Розробка нових форм навчально-виховної діяльності, що спрямовані на повну реалізацію креативності кожного учня з урахуванням його індивідуальних особливостей»; «Формуємо соціально-культурні цінності молоді»; «Створюємо сприятливі умови для гармонійного розвитку особистості»; «Розвиваємо активну життєву позицію щодо здорового способу життя учнів підліткового віку»; «Секрети формування духовно, морально, психічно та фізично здорової особистості»; «Виховуємо високу культуру почуттів добра, краси та співчуття»;

У школі створена цілісна система психологічного й педагогічного супроводу. Організація освітнього процесу в школі створює ситуації досягнення учнями особистісного успіху з наданням широкої можливості вибору тих видів діяльності, які входять до сфери їхніх інтересів і сприяють формуванню їх як особистостей.

З метою вдосконалення здоров'язбережної компетентності вчителів у навчальному закладі організовано й проведено цикл лекцій, семінари-практикуми, науково-практичні конференції, круглі столи із проблем культури здоров'я учнів. До цієї справи було залучено інші школи району.

Для вчителів творчою групою створено методичні рекомендації з упровадження здоров'язбережних технологій у навчально-виховний процес:

проведення годин спілкування з основ збереження здорового способу життя;

використання інтеграційних аспектів у викладанні предметів природничо-математичного напрямку;

упровадження безпечних медійних ресурсів під час викладання базових дисциплін;

валеологічне розвантаження учнів на уроках;

створення моніторингу стану здоров'я учнів та ін.

Інноваційний характер організації науково-методичної роботи забезпечив позитивні результати педагогічного експерименту. У школі продовжують відбуватися нові якісні зміни в навчально-виховному процесі, що суттєво вплинули на результативність експериментальної діяльності:

підвищився рівень культури здоров'я учителів та учнів, зріс коефіцієнт усебічного гармонійного розвитку кожного учня;
 організовано роботу клубу «Здорова родина – здорова дитина»;
 розроблено авторські програми: «Я – творець свого здоров'я»; «Духовна скарбниця»; «Юний валеолог»; «Юний еколог».

Впровадження моделі Школи культури здоров'я сприяє формуванню позитивної мотивації на здоровий спосіб життя в учнів школи, підвищенню рівня професійної компетентності педагогічного колективу, зміцненню здоров'я учнів, високим показникам успішності й вихованості.

Серед учнівського колективу школи не зафіксовано жодного правопорушення, оскільки пріоритетами для учнів є здоровий спосіб життя, орієнтація на успіх і усвідомлення шляхів формування особистої траєкторії життя.

Протягом узагальнювального етапу дослідження (2016-2019 рр.):

проведено комплексне дослідження ефективності діяльності школи за темою експерименту;

реалізовано систему координаційного управління процесом виховання культури здоров'я учнів;

визначено цілі і шляхи особистісної самореалізації учнів в умовах макро і мікросоціуму;

здійснено популяризацію результатів дослідно-експериментальної роботи через публікації у періодичній педагогічній пресі, інтернет-ресурсах.

Реалізація програми науково-дослідної роботи за темою «Розробка системи виховання сільської молоді на засадах розвитку життєвих навичок» дала можливість педагогічному колективу досягти результатів:

1. У школі впроваджено систему здоров'язбережувальних технологій у навчально-виховний процес.

2. Учителями школи застосовано особистісно-орієнтовані, діяльнісні, компетентнісні підходи та дотримано наступність у формуванні культури здоров'я учнів на засадах співтворчості, співпраці всіх суб'єктів навчально-виховного процесу: учнів, учителів, батьків.

3. Створена модель творчої, компетентної особистості вчителя в процесі впровадження здоров'язбережувальних технологій.

4. За роки експериментальної діяльності вдалося знизити рівень тривожності (2009/2010 н.р. – 29%, 2011/2012 н.р. – 18% , 2017/2018 н.р. – 7%), зменшити кількість дітей з високим рівнем агресивності (2009/2010 н.р. – 24%, 2011/2012 н.р. – 13% , 2017/2018 н.р. – 4%).

5. За час проведення дослідження здійснено розвивальну та корекційну роботу з учнями в індивідуальних і групових формах.

Начальник управління дошкільної,
 позашкільної та загальної середньої
 освіти департаменту освіти і науки
 облдержадміністрації

В.Г.СЕРЕДНЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ департаменту освіти
і науки облдержадміністрації
від 16.07.2019 № 399/0/212-19

Звіт
про завершення дослідно-експериментальної роботи
на базі комунального закладу освіти «Привільнянська
середня загальноосвітня школа I-III ступенів Солонянської
районної ради Дніпропетровської області»

З 2009 по 2019 роки на базі комунального закладу освіти «Привільнянська середня загальноосвітня школа I-III ступенів Солонянської районної ради Дніпропетровської області» проводилася дослідно-експериментальна робота за темою «Розробка системи виховання компетентної особистості в умовах сільської малокомплектної школи – Школи майбутнього».

Головними завданнями дослідження було визначено:

створення банку інформації сучасних ідей, теорій, практик та технологій формування компетентної особистості;

створення моделі випускника школи;

апробацію технологій формування компетентної особистості;

створення сприятливого мікроклімату для здійснення освітнього та виховного процесу в школі;

здійснення переходу від моделі школи, що функціонує, до моделі школи, що розвивається і забезпечує розвиток особистості сільського учня;

узагальнення досвіду та розкриття особливостей виховання компетентної особистості в умовах сільської школи.

На першому організаційно-підготовчому етапі (2009, 2010 р.р.):

проведено анкетування серед педагогічних працівників щодо їх готовності до роботи в експериментальному режимі;

створено інформаційно-консалтингову лабораторію з проблеми, яка досліджується;

організовано творчу групу та постійно діючий консиліум;

запроваджено психолого-педагогічний семінар по темі експерименту.

До основних показників готовності вчителя до експериментальної діяльності ми віднесли: володіння методичним апаратом, знаннями основ психолого-педагогічної аналітики; опанування основними методами педагогічних досліджень, методами проектування, моделювання та прогнозування педагогічних процесів; готовність до змін, ризику, інтерактивна адаптація до освітнього середовища, що постійно змінюється; готовність до продуктивної взаємодії в освітньому просторі, емоційна стабільність.

Результати діагностики вчителів щодо готовності до експериментальної діяльності засвідчили, що мотивація до здійснення експериментальної діяльності достатньо висока (80%). 20% вчителів мали середній рівень

операційної готовності до інноваційної діяльності і потребували консультацій, для більш глибокого розуміння проблеми. Були здійсненні організаційні заходи, які сприяли кращому розумінню завдань, які поставлені перед початком експерименту.

Створено основну базу даних щодо діагностичних методик, необхідних у процесі проведення педагогічного експерименту: методика діагностики ступеню готовності до експерименту та ризику (вчителі) А.А. Реана, методика діагностики особистості на мотивацію до успіху Т.Елерса (вчителі, учні), методика діагностики мотивації до уникнення невдач Т.Елерса (вчителі, учні).

На другому концептуально-діагностичному етапі (2011 – 2013р.р.):

проведено психолого-педагогічний аналіз виховного середовища та мікроклімату на формування компетентності школярів;

розроблено концепцію дослідження;

створено умови для реалізації програми експерименту;

активізовано роботу творчої групи з даної проблеми;

організовано науково-методичне забезпечення експериментальної роботи;

проаналізовано виховні технології компетентнісного підходу до формування виховного середовища;

запроваджено систему стимулювання вчителів, що реалізують експеримент.

За результатами діагностування другого етапу було організовано відповідну роботу з педагогічними працівниками навчального закладу. Проведено заходи відповідно до завдань педагогічного експерименту:

інструктивно-методичні наради з проблем реалізації другого етапу експериментальної діяльності (щомісяця);

засідання науково-методичної ради (протокол від 05.01.2011 р., № 6); щодо науково-методичного та психолого-педагогічного супроводу II етапу експерименту;

психолого-педагогічний консиліум про хід експерименту (травень, грудень 2011, 2012, 2013 року);

засідання педагогічної ради (протокол від 18.12.2013 р., № 4), де слухалися питання «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі школи».

Концепція виховної системи в умовах сільської школи полягає в реалізації нових підходів до виховання особистості, в процесі якого особистість набуває життєвого досвіду, самостійно оновлює та вдосконалює свої знання і уміння. Реалізація концепції забезпечує всебічний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

У пошуку закономірностей ідей, практики застосування технологій педагогіки та психології, виховної діяльності педагогічний колектив обрав методичною темою школи «Формування компетентної особистості на засадах ідей сталого розвитку», пріоритетним напрямком виховного процесу

«Національно-патріотичне виховання – джерело виховання громадянина – патріота».

На третьому формувальному етапі дослідно-експериментальної роботи (2014, 2015, 2016 р.р.):

розроблено та впроваджено:

модель трансформації переходу від школи, що функціонує, до школи, що розвивається і забезпечує розвиток особистості сільського учня, поєднати знання, уміння, навички, погляди, цінності, особисті якості, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити навчальну, у подальшому професійну діяльність;

модель компетентного випускника школи;

створено:

інтерактивний мікроклімат для здійснення освітнього та виховного процесу в школі.

У процесі формувального етапу увага педагогічного колективу була зорієнтована на вихованні успішної особистості. Поняття «успішна особистість» в межах експерименту тлумачиться як «уміння здобувати і опрацьовувати інформацію, працювати в команді, презентувати свої досягнення, здатність генерувати ідеї, змінювати сфери та способи діяльності, приймати нестандартні рішення, позитивно мислити, бути відповідальним за свої слова та вчинки. Випускник школи – життєвокомпетентна особистість, здатна до адаптації в соціумі, до самопізнання, самовиховання, самовдосконалення, самореалізації.

У школі розроблено та впроваджено проекти: «Створи себе сам», «Твоє життя – твій вибір», «Я – громадянин».

У школі впроваджено інтерактивні курси і тренінги: «Моя щаслива планета»; «Уроки сталого розвитку»; «Шкільна академія підприємництва»; «Фінансова грамотність»; «Кроки до порозуміння»; «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція».

За період проведення експерименту на базі школи було проведено шкільні, районні семінари, майстер-класи, на яких вчителі школи ділились досвідом.

Досвід роботи педагогічного колективу з питання реалізації експерименту був представлений на 12-й Міжнародній виставці «Сучасна освіта в Україні» (2009 р.), Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» (2010 р.), 5-й Національній виставці «Інноватика в сучасній освіті».

На четвертому результативно-впровадjuвальному етапі (2017, 2018, 2019 р.р.):

узагальнено досвід та розкрито особливості системи виховання компетентної особистості в умовах сільської школи;

підготовлено рекомендації щодо впровадження моделі виховної системи школи по формуванню компетентної особистості сільської школи у практику роботи.

Найбільш вагомими досягненнями педагогічного колективу за результатами експерименту педагогічний є:

1. Переорієнтація освітнього та виховного процесу від моделі школи, що функціонує, до моделі школи, що розвивається і забезпечує розвиток

особистості сільського учня, який поєднує знання, вміння, навички, погляди, цінності, особисті якості, що визначають здатність особи успішно соціалізуватися, провадити навчальну, у подальшому професійну діяльність;

2. Зростання рівня педагогічної майстерності вчителів, їх переорієнтацію на нові виклики сучасності, впровадження технологій, які втілюють ідеї Нової української школи;

3. Створення вчителями електронних освітніх ресурсів, що дають змогу проводити консультації, дистанційне навчання для учнів.

Таким чином, основні завдання дослідно-експериментальної роботи виконано.

Начальник управління дошкільної,
позашкільної та загальної середньої
освіти департаменту освіти і науки
облдержадміністрації

В.Г.СЕРЕДНЯ